

Gostilničarski vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti drav. in vinovine v Ljubljani“

Člani Zveze prejema list brezplačno, za nečlane stane letno din 30.—. Oglasi se računajo v oglašnem delu din 0-75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39-14

Izhaja okoli 20. vsakega meseca

Ček. rač. št. 11.430

Leto VIII.

Ljubljana, 17. oktobra 1939.

Štev. 9.

Pripombe

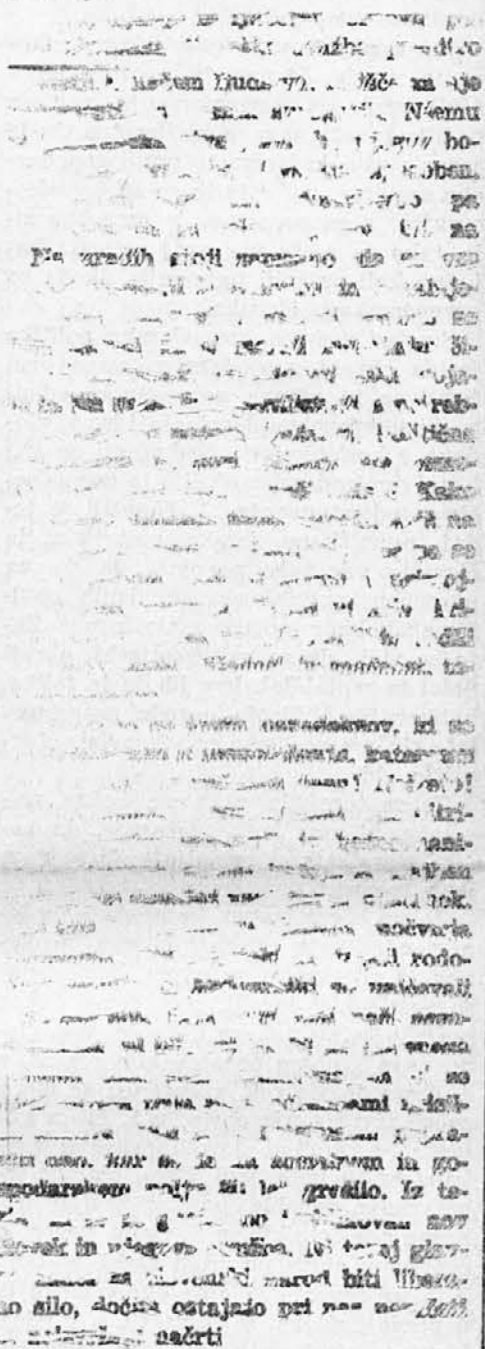
Zadnje dni smo bili priča raznim prizorom, ki so se odigrali v vagonih, na peronih, po vaseh in mestnih ulicah. Povsod sta igrala glavno vlogo stalna in stara spremljevalca našega ljudstva, t. j. steklenica žganja in pa »prmojduš« na jeziku. Tako so se poslavljali oni, katere je država pozvala, da vršijo najvažnejšo državljsko dolžnost. Ob tej priliki so se čuli klicji, od katerih je že vsak poedini kazal na razdrapanost naše miselnosti. Upajmo, da so te prizore gledali tudi učitelji, duhovniki in politični možje, torej oni, ki imajo z vzgojo naroda posla.

V teh dneh je torej podajal narod bilanco o svoji vzgoji, zato ni odveč, če si stavimo vprašanje odkod vse to, čemur smo bili sami priča. Krivi so vsega tega oni, ki so uravnavali dvajset let naše življenje in upravljali državo, kakor da bi jo dobili na loteriji. Za onega, ki je stal ob strani in skozi leta pazljivo poslušal besedo ljudstva, je bilo že davno jasno, da jo bo narod ob prvem trenutku ubral po svoji poti, kar se je tudi dejansko zgodilo. Našo skupnost smo kazali skozi dolgih 20 let le z besedami, katere pa nismo znali obleči v dobra in za ljudstvo koristna dejanja. — Peščica ljudi je vzela brez enotnega načrta in brez jasnih ciljev v socialnem, gospodarskem in političnem polju nadoblast v svoje roke. Eden je pridigal ta evangelij, drugi drugega, tretji pa je ponujal ljudstvu mešanico iz obeh. Čas je tekel, dogodki, ki so zahtevali hitre in enotne odločitve, so se vrstili z naglico drug za drugim. Drobne, ki so padale med narod, niso mogle preprečiti grozečega nezadovoljstva. Gori opisani prizori so bili posledica tega.

V teh, za ljudstvo nedvomno težkih časih in pri tem razpoloženju, ki je prihajal v vseh nemogočih oblikah ravno kar do izraza, bi bilo treba nemudoma poseči vmes z ukrepi, ki bi vsaj nekoliko pomirjevalno vplivali na ljudstvo. Narod hoče dejanj ne pa praznih besed. Zato smo stopili nekam ter rekli: »Gospodje! Naši gospodarji, z njimi pa njihovi sinovi, hlapeci in živina vse to je zapustilo naše domove. Doma so ostale le zaskrbljene in objokane gospodinje s slabotnimi otroci, na njivah pa nepospravljani pridelki, dočim je v vinogradih trgateg pred durmi. Pokažimo narodu našo skupnost z dejanji ter organizirajmo pomoč onim, ki so postali na deželi brez podpore. Res je, da naše roke ne bodo nadomestile onih, ki so zrastle z zemljo, gotovo pa bo n. pr. naša odrasla mladina lažje prišla za orodje kakor pa slabotne roke gospodinj in majhnih otrok. Vsi naj bi pomagali v kakršnikoli obliki, samo da se pokaže pomoč v resnici z dejanji, ki bi kot balzam vplivala na množico in ji dokazala, da ni zapuščena. Končno ni za majhen narod vseeno, če mu segnijo na polju 1 kg krompirja ali ena zeljnata glava ali če mu gre v nič ena sama grozdna jagoda v vinskih gorica.«

To je bil le eden izmed stoterih nedavno nastopivših problemov, ki so zahtevali hitre rešitve in odločnih ukrepov. Stojimo pa tudi pred zimo in pred raznimi nadlogami, ki bodo trle z vsi

težo siromašno ljudstvo. Naša skupnost bi morala pokazati, da ne pustimo nobenega zmrzovati in gladovati, s čemur bi morali pripomoči v prvi vrsti oni sloji, ki so si skozi 20 let na račun teh množic nakopičili ogromno premoženja in blagostanja.

Predebel ali presuh

Vobče laže odebelimo kot shujšamo. Kdor je pretenek, naj spije vsak dan v kakršni koli obliki vsaj en liter mleka; zlasti zvečer, preden gre spat, naj spije kozarec vročega mleka. Dalje naj počebu pije ribje olje ali kaj podobnega. Za suhe ljudi je dobro, da mnogo spijo, bodo naj v postelji devet do deset ur. Tudi jim je priporočati, da po kosilu itd. po možnosti nekoliko počivajo. Kdor pa je le preveč suh, naj vpraša zdravnika, kaj je temu vzrok; pogosto se more hitro kaj ukreniti.

Kdor je preveč debel, naj se varuje surovega masla in mleka, a naj ga vseeno ne črta popolnoma s svojega jedilnega lista; kajti živcem, krvi in koži sta ti hranili potrebni. Nasprotno pa se naj odstranijo z jedilnega lista vse masne jedi, posebno pečeno meso, teške potice in torte, sladkarije, čokolada, močnate jedi. Namesto tega jej sveže

Nevtralnost in naše gospodarstvo

Ljubljana, 11. oktobra 1939.

Vsem nam so še živo v spominu časi svetovne vojne in velikega trpljenja vseh delov našega naroda. Od tedaj je že minilo 20 let, v katerih poteku smo delali nemoteno na gospodarskem polju.

Zaradi tega tudi naša država zna ceniti mir, katerega si želijo vsi njeni državljani, in usmerja svojo politiko za tem, da ostane na strani velikih sporov med velikimi narodi dobro vedoč, da v teh sporih najslabše odrežejo manjši narodi, ki so ponavadi žrtve bojev med velikimi. Naša država striktno izvaja politiko svoje nevtralnosti in je posebno v zadnjih časih dala dovolj dokazov o iskrenosti svoje mirovne politike. Tako je ves svetovni tisk s priznanjem podčrtal važnost posredovanja naše države za mirno ureditev sporov v naši bližini in za zmanjšanje vojaške pripravljenosti pri nekaterih naših sosedih. Pri tem se naša država opira na slična stremjenja Italije, ki vkljub temu, da je zaveznica Nemčije ni šla v vojno, ampak skuša lokalizirati evropski požar po svojih močeh zlasti v svoji neposredni bližini. Vse to nam daje nade, da naša država ne bo potegnjena v bojne metež in da se lahko še naprej posveti konstruktivnemu delu v miru.

V našem gospodarstvu pa se pozna vpliv vojne na drugih bojiščih. Prve dni septembra je zelo zastal naš izvoz in tudi uvozna trgovina je veliko trpelela radi zastoja. Vendar pa se razmere normalizirajo in mednarodni železniški promet se obnavlja, kar prihaja nam v korist. Tudi na morju je zavladovalo za nas boljše razmerje, zlasti v onih predelih svetovnih morij, kjer plovejo

ali dušeno sadje, ržen kruh, pražen kruh, ne pa belega kruha. Med jedjo nikar ne pij; sicer pa smeš piti kozarec vroče limonade, a ne sme biti sladkana. Vsako hranilo moraš dobro prežvečiti. Zjutraj, ko vstaneš, pij sok citrone v kozarcu vroče vode; zvečer pa, preden greš spat, pij kozarec vroče vode brez primesi.

Posebej ni treba še poudariti, da so telesne vaje potrebne za suhe in za debele; suhim dovajajo tek, debelim pa jemljejo preobilico masti, ki jim pri treniranju kemično izgori.

Za prehrano potrebuje naše telo beljakovine, masti in ogljikovih hidratov. Potreba masti se pri večini ljudi zelo precenjuje. Brž ko ni zadosti surovega masla ali druge maščobe, že so nekateri obupani in govorijo o nezadostni prehrani. Naša resnična potreba po masti je precej majhna, zlasti pri zdravem človeku; preosnova more dobavljati mast iz drugih snovi. Ogljikovi hidrati, torej moka, sladkor itd. so vobče zelo redilni in jih zato predpisujejo tistim, ki so nezadostno prehranjeni, ter jih prepovedujejo tistim, ki so preveč debeli. Beljakovino vsebujejo poleg jajc zlasti ribe in meso. Zelo veliko beljakovine ima tudi posneto mleko, ki vsebuje ra-

naše ladje in kjer se razvija naša zunanja trgovina.

Zaradi naše nevtralnosti postaja naša država s svojim izvozom vedno bolj važna za bojujoče se države in tudi ostale nevtralce. Predvsem se zanimajo kupci za proizvode našega kmetijstva in za bogastvo naše zemlje na rudah. Namen imamo trgovati z bojujočimi se državami, vendar tako, da ne bomo kršili svoje nevtralnosti, kakor je to izjavil trgovinski minister g. dr. Ivo Andres. Prav v trenutku, ko to pišemo, se mudi v Beogradu nemška trgovinska delegacija, ki razpravlja z našo državo o povečanju izvoza v Nemčijo. Najvažnejše vprašanje pri tem je plačilo tega izvoza. Nemčija danes lahko plača svoj uvoz lahko samo z izvozom. Ker Nemčija zatrjuje, da je njena industrijska proizvodnja le malo padla, je računati, da bo Nemčija lahko še nadalje dobavljala naši državi važne industrijske proizvode. Da lahko Nemčija še dolgo časa vzdrži svoj industrijski izvoz k nam je razumljivo že zaradi tega, ker so ji preprečene dobave v prekomorske države in lahko sedaj proizvodnjo, namenjeno za te države lahko vrže na naš trg, v kolikor nam bo seveda kakovost odgovarjala, ker zahteva naš trg v marsikaterih branžah drugačne proizvode kot n. pr. kakšna južnoameriška država.

Odpadlo nam je poljsko tržišče, ki pa ni bilo tako pomembno za nas, posebno, ker nam bo v težkoindustrijskem sektorju dobavljala proizvode naprej Nemčija.

Tudi v zapadnih bojujočih se državah se kaže veliko zanimanje za naše proizvode. Pri tem ne igra mogoče tolike vloge trgovska potreba kakor na-

zen masti vse dragocene prehranjevalne snovi mleka vobče. Prav dobro beljakovinsko hrano nam daje n. pr. skuta.

»Zdravje«

NATAKARJI OPREMLJENI S ŠKARJAMI

S 1. okt. se je začela v gostinskih obratih v bivši Avstriji oddajati prehrana tudi na podlagi izkaznic. Natakarkar mora oddati pri blagajni v kuhinji izkaznico za gosta, nakar dobi šele jedilo. Zato so od tega dneva dalje dobili natakarkarji in natakarkarice k svoji običajni opremi še škarje, da lahko odstrižejo del izkaznice, ki jo mora imeti gost pri sebi. Najmanj dela imajo natakarkarji in natakarkarice s seveda z abonenti, ker oddajo ti svoje karte kar za cel teden v naprej.

Gostilničarji so se kaj hitro prilagodili predpisom, s katerimi se je omejila prosta oddaja prehrane ter so sestavili jedilne liste — kakor poročajo nemški časopisi — s celo vrsto okusnih, izdatnih in cenjenih jedil.

Tržno nadzorstvo strogo nadzoruje po gostilnah jedila z ozirom na njih kakovost in količino, da se prepreči vsako izkoriščanje.

Zvezna pisarna

se bo od 20. oktobra 1939. dalje nahajala v Ljubljani, Tyrševa c. 11. I. nadstropje in sicer v isti hiši, v kateri se nahaja „Putnik“. (Poleg gostilne „Figovec“). Telefonska številka 39-14 ostane neizpremenjena.

men priti pred Nemčijo na naš trg in odkupiti velike količine naših proizvodov, v kolikor presegajo domače potrebe. Na izvoz v devizne države kot so Anglija, njene kolonije, dominijoni ter Francija s kolonijami, pa smo v veliki meri navezani, ker le tako lahko dobimo devize, ki so nam potrebne za nabavo surovin, ki jih potrebuje naša industrija in katerih skoro ne moremo uvoziti od drugod, ker bo morje postalo vedno bolj angleško-francoska domena. Tudi glede angleške trgovine z nami imamo uradna zagotovila, da bo ostala trgovina neizpremenjena in da nam bo Anglija še nadalje dobavljala potrebne surovine, toda samo za našo domačo potrebo. Zaradi tega je tudi naša uradna politika sedaj prepovedala vsak izvoz blaga, ki smo ga nakupili v deviznih državah, v kakršnokoli drugo državo. To je na eni strani razumljivo zaradi tega, ker smo to blago plačali v devizah in ga sedaj ne bomo izvažali v kliring, na drugi strani pa dajemo s tem dokaza o striktni nevtralnosti, da nam Anglija ne bo mogla očitati, da smo njene proizvode prodajali naprej, mogoče celo njenim sovražnikom.

Seveda pa je pričakovati še velikih težav, ki se bodo pojavile v prihodnjih tednih in mesecih naše nevtralnosti. Toda če bomo imeli zavest, da ostanejo nevtralni, vse te težave ne bodo tako težke, da se ne bi dale premostiti. Zaenkrat imamo še znatne zaloge vseh vrst živil in surovin, tako da se ni bati pomanjkanja. Ko se bodo te zaloge izčrpavale, bodo pa med tem naše trgovinske prilike že znatno boljše urejene kot so sedaj v prehodnem stanju in si bomo lahko zopet nabavljali mnogo predmetov v zadostnih količinah. Naloga naše državne politike je skrbeti za bodočnost, naša naloga pa je, da pomagamo pri tem državni politiki v lastnem interesu. Zavedajmo se, da so težave v drugih nevtralnih državah še večje in da pri nas še nimamo nobenih kart za omejitev konzuma.

V teh časih je tudi problem naših denarnih zavodov zopet prišel na površje. Komaj so si denarni zavodi nekoliko opomogli od lanske septembrske in letošnje spomladne krize, je zopet zajela psihoza vlagatelje, ki bi zahtevali od denarnih zavodov velike vsote. Najprej smo si pomagali z bančnimi prazniki, kasneje smo uredili izplačilo hranilnih vlog, gledati pa moramo, da to stanje ne bo trajno. Razpokoženje vlagateljev se je že v znatni meri izboljšalo in pričakovati je, da bo utesnitev dviganja v kratkem zelo omiljena. Zlasti je potrebno, da se zopet obnovi kreditna funkcija naših denarnih zavodov, ker je sedanje stanje izzvalo velike zaseke v našem gospodarskem življenju, ki bi se dalo premostiti predvsem z zopetno obnovo kreditiranja.

V teku meseca septembra je izšla cela vrsta važnih uredb, ki urejajo naše gospodarsko in zasebno življenje. Zdi se nam potrebno prav posebej poudariti pomen uredbe o podpiranju družin obveznikov, ki so bili poklicani na vežbo. Ta uredba pomeni velik korak naprej, ker je postavila načelo, da je treba skrbeti tudi za družine obveznikov, ki so poklicani na vežbo. Sicer ima ureditev še svoje napake, ker ne ureja posebej odnošajev v podjetniških poklicih, vendar je s tem postavljeno načelo, ki bo moralo nujno priti do izraza tudi za druge poklice, ker država ne more imeti interesa na tem, da škoduje existenci samostojnih podjetnikov.

Ker se postopno urejajo v naši državi tudi notranjepolitične razmere, bo tudi s te strani odpadel v našem političnem življenju faktor nestabilnosti, ki je zelo paraliziral ugoden razvoj. To bo dalo našem gospodarskemu življenju novega razmaha, ki pa seveda ne bo povsod isti.

Ne kaže pa dobro za naš turizem. Odpadli bodo dohodki od mednarodnega prometa, ker so glavni kontingent tujcev posebno zadnje leto pri nas tvorili Nemci. Za prihodnjo sezono je računati le na dotok domačih gostov, pa tudi teh v manjšem številu. To bo stavljalo posebno na naše gostinske obrate velike zahteve in tudi žrtve bodo velike. Zaradi tega mora tej panogi priskočiti na pomoč država, da bo lahko prebrala slabe čase in ostala še za bodoče važen faktor našega narodnega gospodarstva. Tu so potrebne predvsem olajša-

ve davčnega značaja, nato pa tudi velikopotezna kreditna politika, ki naj vzdrži ono, kar je zdravega in dobrega v našem turizmu in gostinstvu. Izdatki države v ta namen se bodo rentirali, ker bodo še naprej ohranjena številna podjetja, ki nimajo več dovolj gospodarske moči in naj se bremena pravičnejše razdele na one panoge, ki imajo od sedanjega položaja večjo korist.

Gostinstvo v Nemčiji

Ureditev gostinskega obrta in maloprodaje žganja v Nemčiji sega v leto 1892. Ze tedaj se je opazilo, da je § 33. nemškega obrtnega reda v pogledu izdaje dovolil za izvrševanje gostinskega obrta in za maloprodajo žganja pomanjkljiv, vsled česar se je hotelo izdati čimprej predpise, ki bi zadostovali, da se pijačevanje v Nemčiji omeji. Sploh je bila osnovna misel pri reviziji teh predpisov zajezitev naglega širjenja pijačevanja v nemškem narodu. Državni tajnik v. Boetticher je 15. januarja 1892 predložil državnemu zboru osnutek zakona za pobijanje pijačevanja z utemeljitvijo, da je nemška zakonodaja v pogledu gostinskega obrta napram sličnim zakonodajam drugih držav nezadostna. Njegov načrt je vseboval n. pr. zahtevo o dokazu krajevne potrebe, nadalje predpise o varstvu mladoletnikov ter privatno pravna določila o neizterljivosti dolgov, nastalih od prodaje alkoholnih pijač na up. Zaradi razpustitve parlamenta je padel ta načrt za dolgo let v pozabo. Ista usoda je zadela drug načrt sličnega zakona iz leta 1914., dokler ni prišla inflacijska poveljna doba, ki ni poznala meja pri konzumiranju alkoholnih pijač in razveseljevanju. Tedanja socialna demokratska vlada je bila prisiljena poseči v razmere in preprečiti razrvanost ljudstva, ki je zavzemala vedno opasnejši obseg. Dne 6. junija 1923 je bil predložen nov osnutek zakona o gostinstvu, ki pa je bil jako naklonjen oni struji, ki je bila ostra nasprotnica alkohola. Ne smemo prezreti, da so nekaj časa pred tem vpeljale Severnoameriške države prohibicijo in da se je v tej dobi vršil ljut boj v Nemčiji med pristaši prohibicije in konzumenti alkoholnih pijač. Posebna zanimivost tega načrta je bila v tem, da je predvideval glasovanje občanov v slučaju podelitve nove gostinske koncesije. Pristaši te struje so hoteli tedaj za vsako novo gostinsko podjetje vpeljati ljudsko glasovanje ali referendum. Toda ta osnutek ni prišel niti do razprave v parlamentu. Preteklo je zopet nekaj let, dokler ni bil predložen drž. zboru nov načrt zakona o gostinstvu, ki se je obravnaval od 20. maja 1927. do 1. maja 1930. Nato je bil vsestransko prerešetan in končno z znatnimi korekturami objavljen kot zakon o gostinstvu, ki je še danes v veljavi.

Kdor je s pazljivostjo motril na licu mesta ustroj nemškega gostinstva mora naprilstansko priznati, da se opaža red. Seveda se gostinstvo ne smatra v Nemčiji za neko postransko gospodarsko panogo, temveč nasprotno narodno-socialistična stranka mu je takoj po prevzemu vlade odredila velevažno vlogo ter je bil vključen na vidno mesto obrtnega gospodarstva. Gostinska obrt je bila v početku prideljena državni skupini (Reichsgruppe) trgovini, dokler se je ni v zadnjem času izločilo iz te skupine in dodelilo k novoustanovljeni skupini za turizem in gostinstvo. Ravno ta izločitev gostinstva iz trgovine in ustanovitev posebne državne skupine za turizem in gostinstvo dokazuje, da s pazljivostjo zasledujejo gospodarski činitelji v Nemčiji utrip gospodarstva in vsestransko presojajo pomembnost poedine obrtne skupine za celokupnost. Vsa moč nemškega naroda leži v do pičice izdelani organizaciji, pri kateri mora — hočeš nočeš — sodelovati sleherni državljani, ki podreja z vzgojno disciplino svoje lastne interese interesom celote. Po izjavi dr. Strathusa na nekem zborovanju gospodarskih svetovalcev ni nemško gospodarstvo nič drugega, kakor problem organizacije. On trdi, da bo gospodarstvo imelo tolikšno udarno silo, kolikor ga bodo znali pravilno organizirati. Načrtno gospodarstvo, kakor je v Sovjetski Rusiji, je predavatelj odklonil, temveč hoče

Okras vsake gostilne je

velika stenska slika „Veseli starček“, katero ima v zalogi zvezna pisarni. — Slika stane 30 din brez poštnine, za katero računamo 5 din.

narodno socialistična ideja doseči pri najmanjši izmeri diriganja, največjo potenco dela. Vsaka privatna gospodarska iniciativa, ki služi celoti se podpira, vsled česar se je tudi našla sinteza med državno gospodarskim upravljanjem in privatnim gospodarskim delom. V organizaciji nemškega naroda leži torej ono »čudo«, o katerem se toliko piše in ugiba, ker bi n. pr. brez organizacije bila nemogoča pravična in točna razdelitev ljudske prehrane ali drugih za življenje važnih potrebščin, s katerimi mora država varčevati.

S temi pripombami smo hoteli povdariti le pomen pravilno ustrojene organizacije, s katero se lahko dosega tudi dozdevno nemogoče cilje.

Pri razmotrivanju gostinskega zakona in morda, če nam bo prostor dopuščal tudi pri razmotrivanju ustroja nemškega obrtnega gospodarstva, bodo jasno prišli do izraza te vrste gospodarske ureditve, pri katerih se lahko udeležujejo v gospodarstvu le sposobne sile, tako da se že v naprej prepreči kakršna koli pa tudi najmanjša škoda za gospodarskega človeka.

Smoter nemške gospodarske politike je, da ohrani gospodarstvu samo produktivne in zdrave gospodarske edince, ki so sposobne doprinesati svoje plovove v korist celoti. Slabotneži se kaj hitro sami od sebe izločijo iz gospodarskega udeleževanja. V Nemčiji je tedaj premišljena izraba materiala in človeške sile tako popolna, da je na narodnem premoženju pri danih okoliščinah kolikor mogoče malo izgube. Zato se vidi, da so vsi gostinski obrati polni in rentabilni, ker jih je le toliko, kolikor jih življenje naroda potrebuje. Iste slučaje najdemo pri trgovini, obrtništvu itd.

To so torej le nekatere bežne pripombe, ki nam bodo pomagale, da bomo marsikatera nadaljnja izvajanja lažje razumeli.

Zakon o gostinstvu, katerega si hočemo podrobneje ogledati obsega 36 členov in obravnava v prvem členu izdajo gostinskih dovolil, v 2. členu dokaz potrebe izdaje takega dovolila, v 3. členu navaja obseg obratovalnih pravic, v 4. členu določa rok, v katerem se mora začeti izvrševanje obrta, v 5. členu govori o prestopu dovolil pravnim osebam po 30 letih, v 6. členu omenja izvrševanje dovolila po poslovođjih odnosno namestnikih, v 7. členu govori o prevzemu obrta po drugi osebi, v členu 8. o priložnostnem dovolilu, v členu 9. o prodaji mleka, v členu 10. o prodaji lastnega vinskega pridelka in sadjevca, v členu 11. o omejitvah v dovolilih za varstvo gostov, uslužbencev in delavcev s posebnim ozirom na nevarnost za njihovo življenje, zdravje in moralo, kakor tudi za varnost sosedov, v členu 12. in 13. se razpravlja o izgubi dovolil, v členu 14., 15., 16. in 17. o obsegu obrtnega dovolila podrobneje, v čl. 18., 19., 20., 21., 22. o upravnem postopanju pri podelitvi dovolil, v čl. 23., 24., 25., 26., 27. in 28. o uporabi predpisov za družstva, družbe itd., dočim navajajo čl. 29. in 30. kazenska, nato pa slede prehodna in končna določila. Zakon velja za vse področje nemške države, torej tudi za otok Helgoland, za Sarsko pokraji-

no, ne velja pa še za Avstrijo, in prepušča deželnim vladam veliko prostost za dopolnitev poedinih določil, če to zahtevajo krajevne prilike in navade.

Gotovo bo zanimalo članstvo, kako je urejena »potreba« po novem gostinskem dovolilu v Nemčiji, ali da se po naše izrazimo, kako je tam urejena ugotovitev dejanske potrebe kraja in ocene občje koristi.

V čl. 1. pravi zakon, da se sme dovolilo izdati le, če je potreba (Bedürfnis) dokazana. Državni upravi prepušča zakon, da lahko določi pogoje, kdaj se dokazana potreba po novem gostinskem objektu pripozna, odnosno odkloni. V kolikor pa državna uprava takih pogojev ne bi izdala, jih lahko določi najvišje deželne uprave. Po izvršilni odredbi državne uprave od leta 1930. nastane potreba le tedaj, če to javni interes zahteva. Mjrodajen je po vsestranski oceni obstoječih okoliščin stvaren interes. O objektivnem merilu za točnejši preizkus »potrebe« zakon ne govori. Sicer se je tudi to »potrebo« hotelo v zakonu točno določiti, in je bil državnemu zboru za proučevanje zakonov predložen predlog, da se prepove ustanovitev novega gostinskega obrta v občinah, kjer pride ena točilnica alkoholnih pijač na 400 prebivalcev. Ta predlog se je dolgo časa vsestransko v tem odboru razmotrival, dokler ga ni odklonil z izjavo, da je predlog nepopoln, ker izpušča vsako relacijo o vrsti in obsežnosti gostinskih obratov. Ugotovitev »potrebe« je tedaj več ali manj odvisna od presoje upravnih oblasti. Postopek pri dokazu potrebe določijo poedine najvišje deželske uprave. V večini nemških dežel se pripusti v spornem slučaju celo razsoja upravnega sodišča, da se stvaren interes ugotovi. Ponekod je predpisano tudi to, da mora prosilec obstoj potrebe dokazati, sicer pa bomo o tej stvari govorili še pri onem členu, ki govori o upravnem postopku.

Značilen za gostilničarski zakon je člen 2., ki pravi, da se sme izdaja dovolilo odkloniti v slučaju dokazane potrebe le pod v zakonu navedenimi pogoji. Recimo, potreba je sicer podana, ni pa prosilec zanesljiv ali je vdan pijači, ali hazardiranju, tihotapstvu, nemoralni, razsipnosti itd. Iz tega izhaja čisto jasno smoter nemške gospodarske politike, da ustvarja gospodarske edince le tedaj, če je to v korist nemškemu gospodarstvu ali bolje nemškemu ljudstvu, in da ščiti takega prosilca celo pred svojevolsnostjo oblastva, kateremu zakon točno predpisuje, kdaj sme prosilca odkloniti.

Dovolilo (§ 3.) se izdaja le za določeno vrsto obrata, za določene pijače in za določene prostore. Dovolilo se ne sme izdati, recimo za določen čas ali do preklica, v kolikor ni to v zakonu posebej določeno. Po izvršni odredbi iz leta 1930. so v Nemčiji poznani sledeče vrste obrati: restavracije za pivo, restavracije za vino, kavarne, bari, točilnice, vrtno restavracije, kavarne s sobo za prodajo vina (Weinzimmer), restavracije za pivo in s sobo za vino, točilnice likerjev (Likörstube) hotel-garni, gostišča, hospici, družinski hoteli in pensioni (Fremdenpension). Posebno

Koliko gostilničarjev gre na letni dopust in odmor?

1 do 2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

Radenski zdravilni vrelec

tistega z rdečimi srci, našo najboljšo prirodno mineralno vodo

Zdravje in užitek!

pri zadnjem je posebnost v vrsti obratovanja v tem, da nosi tak obrat družinski karakter. V teh pensionih ni namreč gost »hotelski gost«, temveč se ga smatra za »hišnega gosta« (Hausgast). Kakor smo opazili, se obratovalešča ločijo tudi po vrsti alkoholnih pijač, ki se smejo v teh podjetjih prodajati. Zaradi tega so dovolila vezana na prodajo »piva« ali na prodajo »vina«, ter govorimo tedaj o delnih, in polovičnih dovolilih, docim se smatrajo obratovalešča, ki imajo dovoljenje za prodajo vseh vrst alkoholnih pijač za »polna dovolila«. (Voll-Teil-Halbkonzessionen).

V dovolilu se nadalje lahko določi tudi rok največ do enega leta v katerem se mora dovolilo začeti izvrševati (§ 4). Če v dovolilu ni naznačen rok, potem dovolilo tekom enega leta samo od sebe ugasne, ako se obrt ni začela izvrševati. Istotako ugasne dovolilo, če podjetnik obrta več kot eno leto ne izvršuje. Ta določila se torej skoraj točno pokrivajo z določili našega obrtnega zakona.

(Nadaljevanje sledi.)

Tako se z nami postopa

V naših uvodnikih smo često poudarili, da bo borba proti šušmarstvu toliko časa brezuspešna, dokler ne bodo upravni uradniki prišli do naziranja, da je treba šušmarja brezpogojno izkoreniniti. Priznamo, da je šušmarstvo posledica današnjih socialnih razmer, vendar se daje danes že iz nekega principa vsakemu šušmarstvu socialna nota, čeprav se dokaže, da ima marsikateri šušmar bodisi on, ali pa njegova družina izdatnejše dohodek za preživljanje, kakor pa n. pr. gostilničar ali obrtnik dotičnega kraja. V teh člankih smo nadalje omenili, da se šušmarski slučajji ne presojuje v smislu zakona, temveč iz prevelike in mnogokrat neopravičene socialne rahločnosti upravnega uradnika, ki ima stalno pred očmi lastno življenje. Zato smo bili stalni zagovorniki, da se mora državnega uradnika za njegovo delo in zaradi pomembnosti njegove službe tako honorirati, da bo lahko neodvisno presojal sporne slučaje, ki se tolikokrat pojavljajo v gospodarstvu.

Kot konkretni dokaz, kakšno naziranje vlada v naši upravi proti največjemu škodljivcu gospodarstva, t. j. šušmarstva, naj navedemo sledeče:

V nekem manjšem mestu se je pojavilo veliko privatnih izkuh. Proti temu je protestiralo pri obrtnem referentu tamonšnje združenje. Mesto, da bi referent vzel poedine slučaje v pretres in postopanje ter šele na tej podlagi ocenil vrednost teh prijav, je deputacijo odklonil z grožnjo, da bo sam pospešil izdajo dovolil za javne kuhinje, če želi gostilničarstvo izkuharje - šušmarje preganjati.

Kaj naj rečemo takemu postopanju upravnega uradnika? Kakor se vidi so

dobili vsi šušmarji tega mesta in njegove okolice, pa naj škodujejo tej ali oni gospodarski panogi od strani najmerodajnejše osebe v obrtno-pravnih zadevah, splošen pardon. Kaj bi se v drugih državah v takem slučaju zgodilo?

Kot davkoplačevalci zahtevamo od državne uprave, da se uradniki pošteno plačajo, da ostanejo neodvisni od vsakršnega vpliva in da se jih depolitizira, kakor to uradništvo samo po sebi po svojih organizacijah zahteva. Zelimo reči, ker so za ta nered, ki vlada v obrtno-pravni praksi, naši davki in ostala bremena previsoka.

Nova odmera točilne takse

V mesecu decembru bodo davčne uprave ponovno odmerile za nadaljno triletno razdobje, t. j. do leta 1943. točilno takso.

V to svrhu morajo vsi točilci alkoholnih pijač na drobno in na debelo predložiti od 1. oktobra dalje, najkasneje pa do 30. oktobra do 18. ure pristojnemu oddelku finančne kontrole predpisane prijave. Prijave dobite pri finančnemu oddelku.

V tej prijavi morate navesti: priimek točilca, njegovo ime in bivališče;

vrsto obratovalnice;

mraziv obratovalnice;

številko in datum podeljene točilne pravice;

kraj, ulico in št. poslopja, kjer so poslovni prostori;

iz koliko prostorov se sestoji obratovalnica in kolikšna je površina teh prostorov;

ali so prostori na ulico, ali na dvorišče, ali je obratovalnica blizu trga, kake tvornice ali večje delavnice;

koliko je v vsakem prostoru miz in stolov;

število sob za prenočevanje in število sob;

ali je garaža za avtomobile ali je hlev za konje;

ali se v obratovalnici oddaja hrana, prireajo zabave, bioskopske predstave, svira godba, ali se prireajo druge zabavne prireditve, kakršne so: bar, kabaret, orfej, kafešantan in temu podobno.

Vrsta alkoholnih pijač, ki se točijo in

in koliko poedinih vrst alkoholnih pijač se v enem letu povprečno potočijo;

način razsvetljave prostorov;

ali so blizu podobne obratovalnice in njih število;

kdo vodi obrat: lastnik ali poslovođa, njega priimek in ime;

število zaposlenih oseb;

ali ima pravico točiti na sejnih in temu pod. in na katerih.

Te točno izpolnjene prijave mora točilci vložiti tekom meseca oktobra najkasneje pa do 30. oktobra do 18. ure pri pristojnem oddelku finančne kontrole, kajti v tem času zaključijo finančni oddelki spisek vloženih prijav, in ga dostavijo pristojnim davčnim upravam.

Naša narava je sicer neizrečeno lepa in potniki, ki so prepotovali že pol sveta, so kljub temu polni hvale o njej. Nje ne moremo lepšati ali popravljati in to tudi ni potrebno. Pač pa je velika nevarnost, da jo pokvarimo.

Gore, gozdovi, travniki in polja tvorijo s človeškimi bivališči, ki jih je tekom stoletij ustvarila roka našega kmeta, prelepo harmonijo. Ne moremo si misliti popolnejše lepote, kakor je v soglasnosti slovenske vasi s prelepo okolico. Neopravičljiv greh je, če to harmonijo pokvarimo, kakor se je to žal že premnogokrat zgodilo. Pokvarili so jo pa oni, ki so — morda z najboljšim namenom — hoteli postavljati tujcem prijetna bivališča, a so pri tem pozabili na to, da mora biti tako bivališče tudi v skladu z okolico.

Ko sem pred par leti imel namen slikati pogled na Kranjsko goro, sem se kar ustrašil, ko sem pri iskanju primernega pogleda opazil, da je „moderno“ stavbarstvo pokvarilo in skoraj uničilo vso poetično intimnost tega prelepega gorskega kotička. Z največjo težavo sem končno našel točko, s katere je bilo mogoče naslikati vsaj del vasi z z gorskim ozadjem, ne da bi dobil na sliko kako neokusno staro škatlo.

Ne bi prišel do konca, če bi naštel vse grehe, ki so bili že storjeni na račun pristnosti in lepote naših letovišč.

O notranji opremi naših gostinskih prostorov

Tujsko prometna statistika kaže vzdigujočo se krivuljo pri vsakoletnem številu gostov, ki prihajajo iskat osvežitve v naše lepe kraje. Brez dvoma gre za slabo za porast tega števila v prvi vrsti onim, ki se trudijo ustvarjati pogoje za prijetno in udobno življenje tujcev v naših letoviščih. Smotrna reklama, udobnost bivališč, prometne zveze, sportna igrišča in kopališča, zdrava prehrana, dobra in solidna postrežba: to so stvari, ki jih je mogoče urediti na boljši ali na slabši način. Čim bolj je vse napravljeno, tem raje prihajajo gostje iz vseh strani občudovat edinstveno lepoto naših krajev. Sicer urejevanje teh praktičnih pripomočkov za privabljanje gostov ne zahteva niti posebne iznajdljivosti. Dovolj je če posnemamo v tem oziru inozemske letoviške kraje, ki je v njih tujsko-prometna organizacija na višku, kakor na pr. v Švici, Franciji, Italiji itd.

Vendar vse to ne zadostuje. Ne smemo pozabiti, da so potujoče armade letoviščarjev po večini sestavljene iz izobražencev, ki jih ne zadovoljuje zgolj utešitev telesnih potreb, ampak ki si žele uživati tudi lepoto in predvsem lepoto.

Prepričan sem, da vidi take nedostatke tudi velik del naših gostov, a prav gotovo boljši med njimi.

V opravičilo pa je treba priznati, da je „hotelska industrija“ v preteklosti grešila tudi v drugih deželah na ist način. Neokusne hotelske stavbe kvarijo pokrajino tudi v drugih krajih. O tem sem imel dovolj prilike prepričati se pri svojem lanskoletnem potovanju skozi italijanske Dolomite. Vendar s tem za nas stvar ni opravljena. Take neokusnosti izvirajo namreč iz dobe, ko je bilo sodelovanje arhitekta z etnografom in umetnikom še neznan pojem.

Če danes zagrešujemo enake grehe, je toliko manj opravičljivo, kolikor bolj so že razni strokovnjaki opozarjali na nedostatke gradbenega delovanja tujsko-prometnih institucij z gostinstvom vred.

Usmeritev naše mlade arhitekture v internacionalno oz. zapadno evropsko smer je kolikor toliko opravičena pri reševanju čisto urbanističnih problemov, ne more pa zadovoljevati pri projektiranju objektov v slovenski bodisi alpski ali nižinski krajini. O tem se je prepričal že tehnični oddelek naše banske uprave in izdal za zidekanje javnih in zasebnih poslopij v takozvanih zaščitenih krajih posebna navodila, ki določujejo naslovnitev stavbnega sloga na domače, t. j. kmetsko stavbarstvo. Gotovo so ta

Kdor ne vloži prijave do določenega roka, se odmeri taksa po službeni dolžnosti na podstavi uradnih podatkov. Zamuđnik pa zgubi tudi pravico pritožbe zoper na ta način odmerjeno takso.

Ko prejme davčna uprava seznam vloženih prijav od finančnega oddelka, skliče najkasneje do 1. decembra na sejo posebni odbor, ki odmeri točilno takso za nadaljno triletno razdobje. Člani tega odbora so: šef ali namestnik šefa davčne uprave, starešina ali namestnik starešine oddelka finančne kontrole in član ali njegov namestnik, katerega odredi gostilniško združenje dotičnega območja. Odrejeni član gostilniškega združenja se mora izkazati s pooblastilom pristojnega prisilnega združenja. Vsi člani se zaprisežejo in je njihova dolžnost častna in zato tudi brezplačna.

Pazite torej na pravočasno vložitev prijave za odmero točilne takse!

Sprememba uredbe o občinskih hranilnicah

Dosedanje uredbo o občinskih hranilnicah, ki je bila lansko leto v mesecu decembru objavljena je ministrski svet spremenil v smislu zahtev našega narodnega gospodarstva v bistvenem obsegu. Po novi uredbi se lahko uporablja po dotaciji predpisanih rezerv delno ali ves čisti dobiček v splošno koristne in dobrodelne namene. Istotako je odpadla najbolj kritizirana določba, da ne smejo vloge na hranilne knjižice in tekoče račune pri občinskih hranilnicah presegati 10-kratne vsote začetne glavnice in rezervnih skladov.

Po novi uredbi se morejo vlagati v občinske hranilnice tudi gotovine samoupravnih teles, pokojninskih ustanov itd., korporacij, cerkev, samostanov, javnih skladov, kakor tudi gotovine onih, ki se nahajajo pod skrbništvom in sodni depoziti, s čemur je našim hranilnicam dana zopet svoboda za

Če zima te skrbi —

LUTZ - peč

te pa razveseli.

Tovarna LUTZ, Ljubljana 7 - tel. 32-52.

sprejemanje pupilnih vlog, ki so se morale vsa povojna leta vlagati v Državno hipotekarno banko v Beogradu, kar je vzbujalo opravičeno ogorčenje. Sedaj je dovoljeno občinskim hranilnicam dajati samoupravnim telesom dolgoročna posojila, največ do 10%, kratkoročnih posojil pa največ do 15% višine vlog na hranilne knjižice. Razširjena je možnost osnovati poslovnice na področju sosednih občin. Hipotekarni dolg ne izključuje možnost izvolitve v upravni odbor. Ko doseže rezervni sklad 5 (doslej 10%) vseh vlog sme hranilnica porabljati 20% od čistega dobička v obče koristne in dobrodelne namene.

Tako so naše podeželske hranilnice

Pomoč v stiski

Z ozirom na razmere, ki vladajo na našem podeželju v času, ko so ostale marsikateri gostilničarke brez svojih mož in sinov same v obratih in na posestvih, smatramo za potrebno, da se jim organizacija v tej stiski stavi popolnoma na razpolago.

Zaradi tega se naj vse soproge gostilničarjev ali gostilničarke obračajo po nasvete v kakršni koli zadevi na zvezno pisarno, ki jih jim bo dala rada brezplačno na znanje. Istotako jim bomo svetovali kam se jim je treba v posameznih zadevah obrniti, da pridejo po najcenejši in najuspešnejši poti do čimprejšnje rešitve.

Za odgovore se naj priloži znamka.

Poizkusili bomo tudi v tej obliki pri-skočiti našemu članstvu in njihovim osamelim družinskim članom na pomoč. Kajti v stiski se prijatelji spoznajo in ravno v teh težkih časih se pokaže vrednost organizacij.

po dolgih letih prišle zopet v položaj, da z gotovino, ki smo jo morali dosedaj oddajati v Državno hipotekarno banko razpolagajo v korist naših občin in našega malega človeka, kar bo naravno končno tudi v korist celokupnemu gospodarstvu. Z ojačanjem podeželskih hranilnic se bodo tudi kreditne prilike za našega obrtnika bistveno spremenile.

Nezadostno obrazložene odločbe reklamacijskega odbora

Državni svet je opozoril finančno ministrstvo, da se v odločbah reklamacijskih odborov in finančnih direktij pojavljajo v formalnem pogledu pogreške in nedostatki zaradi katerih zavračajo upravna sodišča take odločbe.

Tako n. pr. se izdajajo odločbe reklamacijskega odbora ne oziraje se na iznašanja v prizivu in službeno zbrane podatke. Take odločbe so iz formalne strani nepravilne, iz česar seveda izhaja, da ustvarjajo velik posel davčnim upravam in upravnim sodiščem, ker so dvakrat ali celo večkrat predmet razprave.

V nekaterih slučajih se donajajo v gotovih vprašanjih celo rešenja, ki so protivna stalni in ugotovljeni praksi upravnih sodišč in državnega sveta, s čimur se izzevo nepotrebno novi spori.

Na podlagi tega pisma državnega sveta je nato finančno ministrstvo odredilo sledeče:

Opozarja se predsednika reklamacijskega odbora, kakor osebo, ki je v tem odboru odgovorna za pravilno porabo zakona — čl. 134. v vezi čl. 119 zakona o neposrednih davkih, da na sejah re-

določila umestna in bodo tudi koristila predpostavljeno, da se bodo arhitekti potrudili preštudirati domače oblike ter jih aplicirati na nove projekte. V tem oziru se mi zdi potrebna opazka, da bi moralo biti tovrstno delo pravilno organizirano in bi se moralo pričeti s smotrenim delom že na arhitektonskem oddelku naše tehniške fakultete.

V ozki povezanosti je pa zunanost stavb z njihovo notranostjo. Etnografsko utemeljena pravilnost zunanosti novih stavb je sicer sposobna ohraniti neskaženo krajinsko lice in utegne zadovoljiti domačina in tujca — dokler ne stopi v poslopje samo. Tedaj pa zna nastopiti razočaranje, če vidi, da se pristno obeležje konča takoj pri vstopu. Šele soglasje interiera s stavbo samo bo moglo novemu poslopju podati čar intimne domačnosti. Če tega ne zahtevamo ravno za vsako hotelsko sobo, je pa neobhodno potrebno, da mora veljati tako soglasje za gostilniške in restavracijske prostore ter za vse javne lokale v naših letoviščih sploh.

Realizacija teh zahtev seveda ni lahka zadeva. Kdor sedi samo pri risalni mizi, ne bo nikdar sposoben za projektiranje notranjih oprem v utemeljenem pravilnem domačem slogu, če si ni zbral potrebnega gradiva na terenu.

Pri tej priliki je treba ponovno naglasiti, da se ljudski dekorativni slog

klamacijskega odbora poudari navedbe v prizivu davčnega obveznika in državnega zastopnika, kakor tudi službeno zbrane podatke in na ta način prisili reklamacijski odbor, da te podatke vzame tudi v odločitev.

Nadalje mora biti za delovodjo pri reklamacijskem odboru določena oseba, ki je dobro poznana s predpisi zakona o neposrednih davkih in z zakonom o obče pravnem postopku, da odloče pravilno stilizira, da je v formalnem pogledu zadoščeno vsem zakonskim predpisom.

Konečno opozarja, da naj upoštevajo davčne uprave odločbe splošne seje državnega sveta, odnosno stalno in ugotovljeno prakso upravnih sodišč in upravnega sveta.

Plačajte avtorsko tantijemo

Kakor smo že ponovno obvestili vse gostilničarje, ki imajo radijske aparate in gramofone v gostilniških lokalih, je zvezna uprava za dravsko banovino dosegla izjemno nizko takso s pogojem, da bodo člani, ki imajo radijske aparate v svojih lokalih res tudi plačali to takso za 6 mesecev naprej potom pristojnih združenj. Iz dopisa, ki ga nam je UJMa poslala pa razvidimo, da se nekateri člani na vse te naše dopise niso zmenili, vsled česar jih terja UJMa kar za tri leta nazaj. Zvezna uprava v tem pogledu ne more ničesar ukreniti, ker je itak izdejstvovala pod gori naznačenim pogojem znižanje radijske takse od 30 na 10 din mesečno. Ker ima UJMa pravico zahtevati v takih slučajih za kazni še enkratno višino določene takse, je zvezna uprava samo v tem pogledu intervenirala in tudi dosegla, da se bo ta taksa za nazaj izterjala le v enkratnem pogodbu z nami določenem znesku.

Kdor ne more dokazati, da ni imel v dobi, za katero ga terja UJMa radijskega aparata ali gramofona v lokalni, temu priporočamo, da takso takoj nakaže, ker ga bo sicer UJMa dala potom advokata sodišču v prisilno izterjavo. Kdor pa je plačal po finančni kontroli določeno pavšalno takso 99a, je naravno, da od dneva plačila te takse ne more dokazati, da aparata ni imel v lokalni, ker ne bi sicer te takse plačal.

BANOVINSKI SKLAD ZA DAJANJE BREZOBREŠTNIH POSOJIL ZA OBNOVO VINOGRADOV

Ban dravske banovine je izdal odločbo z dne 27. septembra 1939. glasom katere se ustanavlja pri banski upravi sklad za podeljevanje brezobrestnih posojil vinogradnikom za obnovo vinogradov. Predvsem se bodo posojila izdajala siromašnim vinogradnikom za obnovo že opešanih vinogradov. Posojila, ki se bodo dala od leta 1939. do 1944. se bodo vračala v 5 enakih letnih obrokih, od katerih zapade prvi obrok v plačilo 6 let po izplačilu posojila.

razlikuje od okraja do okraja. Kar velja za Bohinj, ne velja za Kamnik, še manj za Žužemberk ali pa celo za Mursko Soboto. Posebna enotnega sloga, ki bi ga mogli imenovati slovenskega, kratkoma ni. In v tem je glavna težava. Morda ni povsod tako. Vsi kraji pač niso bili izpostavljeni tako mnogovrstnim vplivom kakor Slovenija. Poglejmo si na pr. Švico. Ne bom trdil, da ni tudi tam razlik v ljudskem slogu po krajini. Ampak to, kar poznamo pod imenom švicarski slog, je povsod več ali manj enako in je prešlo celo meje Švice ter se je naposled pojavilo tu pa tam celo pri nas...

Ljubljansko društvo „Probuda“ je na mnogih sestankih in predavanjih obravnavalo to vprašanje. Njen predsednik profesor Oton Grebenc se je z izrednim zanimanjem lotil prav ugotavljanja variant v slovenski likovni folklori. Njegova obsežna zbirka zbrana gradiva mu je omogočila opredeliti narodopisna območja, ki se odlikujejo po svojstvenih oblikah v arhitekturi in v dekoru. Z vsjo vnmemo se je nato podal k apliciranju teh oblik na moderne osnutke. Česar Probuda ni zmogla, to je napravil Grebenc sam, t. j. dal je s svojo znano mapo „Moderno slovensko pohištvo po narodnih motivih“ kažipot vsem onim, ki se bodo pečali v bodoče še s sličnimi problemi.

Glavna Grebenčeva maksima je torej: **Ustvarjamo novo na podlagi naše**

NAREDBA BANA DRAVSKE BANOVINE O OHRANITVI JAVNEGA MIRA IN VAROVANJA POPOLNE NEUTRALNOSTI

Ban dravske banovine je izdal naredbu z dne 28. septembra 1939. glasom katere je prepovedano sprejemati odjaja inozemskih radijskih postaj na odprtih prostorih in v javnih lokalih gostilnah, kavarnah, bufetih itd.), kakor tudi v zasebnih stanovanjih pri odprtih oknih. Nadalje je prepovedano nošenje krojev, oblek, emblemov, znakov, zastav, kar bi moglo služiti za propagando v korist ali škodo katerekoli vojskujoče se države. Prepovedana je nadalje uporaba simboličnih kretenj, znamenj, slik ter prepevanje pesmi in igranje godb, ki bi bile primerne za propagando v korist ali škodo katerekoli vojskujoče se države. Istotako je prepovedano izpostavljanje časopise, objave, knjige, slike in druge predmete, ki bi mogli služiti za propagandno sredstvo v korist ali škodo katerekoli vojskujoče se države.

Zanimiva brošura pod naslovom

„Osnovni pojmi gostinske strežbe“

ki jo je spisal g. Mato Karba, restavrater v Ljubljani je ravnokar izšla in se jo dobi v zvezni pisarni. Izvod stane 6 din, s poštnino 1 din več.

KRAJEVNI ODBORI ZA POBIJANJE DRAGINJE IN BREZVESTNE ŠPEKULACIJE

Po čl. 10. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije, so se morali najkasneje do 4. oktobra v krajih z več kot 5000 prebivalci ustanoviti krajevni odbori za pobijanje draginje in brezvestne špekulacije z namenom, da sodelujejo isti kot posvetovalni organi z upravnimi oblastmi pri natančnem izvrševanju te uredbe. Ti odbori sestojijo iz 3 do 6 članov in sicer iz predstavnika upravnega obklastva, iz potrošnikov, trgovcev, stanovanjskih najemnikov, industrijev in obrtnikov. Te člane, ki zastopajo gospodarske ali poklicne skupine določijo njih organizacije.

Kakor smo doznali, gostilničarski stan v teh odborih ni zastopan, čeprav je ravno on izmed vseh stanov najbolj izpostavljen kritiki občinstva, ki iz nezaznavanja, pogosto pa iz zlobe, ali iz nepoznanja poslovnih prilik v gostinskih obratih, zahteva ravno od gostilničarstva usluge po ceni, ki jih podjetniku ni mogoče storiti.

Izvajanje prejšnjega zakona o pobijanju draginje, je dokazal, da sta največje gostilničar in trgovec izpostavljeni prijavi občinstva in so se vlagale pritožbe v največ primerih ravno proti tema dvema stanovoma. Če se hoče te folklore — a ne mešajmo pri tem oblik različnih narodopisnih območij. Njegova mapa, ki je izredno razkošno opremljena izšla v izdaji Banske uprave, je odlični primer, kako naj se obravnava interieur v našem podeželju, posebno v tujsko prometnih okrajih.

Grebencova mapa obsega poleg uvodnega zvezka a programnim člankom o naših narodopisnih vprašanjih, strokovnim navodilom za izdelovanje pohištva po njegovih osnutkih in vsebinskem pregledu — 24 pol z osnutki pohištva „po narodnih motivih“, kakor pravi avtor sam. Razumeti pa je treba njegovo delo tako, da so osnutki avtorjeve ustvaritve, pri katerih je uporabil oblike, okraske in barve, ki jih je našel na etnografskih izdelkih posameznih okrajev.

Njegovo pohištvo je torej sestavljeno tako, da popolnoma odgovarja tradicionalnemu okusu onega območja, za katero je ustvarjeno. Z lahkoto si moremo predstavljati, da bi bili prav taki vzorci pohištva nastali v kmetskih hišah, če bi se narodna umetnost gojila danes še v isti meri kakor nekdanj. Gre torej za umetno oživiljenje nečesa, kar smo že imeli in kar deloma še imamo. In prav zato moramo biti avtorju posebno hvaležni. To je pot, po kateri nam je omogočeno, da ohranimo v podeželskih stanovanjih in javnih prostorih starodavne slovenske posebnosti.

Izvesite cenike jedil, pijač in prenočišč!

Po uredbi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije morajo biti v gostinskih obratih izvešeni ceniki jedil in pijač, v kolikor niso gostom na razpolago jedilni listi — V sobah za tužce pa morajo biti izvešeni ceniki prenočišč — Podrobnejša pojasnila dobite pri pristojnih združenjih

daj varovati interese prebivalstva, istočasno pa zaščititi gospodarske sloje pred neupravičenimi in zlobnimi napadi, s katerimi se škoduje ugledu in premoženju podjetnika je potrebno, da se pozove v odbor za pobijanje draginje v prvi vrsti zastopnik gostilničarstva.

Uredba o odložitvi izvršb proti osebam, ki so v vojaški službi

Proti onim osebam, ki so poklicane v vojaško službo, izvzemši službo v stalnem kadru, se ne sme, dokler so v vojaški službi, kakor tudi 30 dni po odstopu iz te službe dovoljevati in opravljati nobena izvršba za vplačilo denarnih terjatev, ki se opirajo na zasebno-pravne naslove, ali da bi se izposlovala druga zavezančeva dejanja zakona o izvršbi in zavarovanju ali za izpraznitev in predajo rabokupnih stvari.

Če sodišče ne ve, da je zavezanec v vojaški službi, pa dovoli rubežen, še mora rubež takoj ustaviti in razveljaviti vsa že opravljena izvršilna dejanja, kakor hitro se ugotovi na podlagi potrjenih vojaških, političnih in občinskih obklastev, da je zavezanec v vojaški službi.

Izvršbe, ki so bile započete, predno stopi ta uredba v veljavo se odložijo po službeni dolžnosti za čas, ki je gori naznačen. Sodišče mora o odložitvi izvršbe izdati takoj sklep, kakor hitro mu zavezanec javi, da je v vojaški službi, ali zve na drug način. Tudi izvršilni organi so po službeni dolžnosti obvezani javiti sodišču vpoklic dolžnika v vojaško službo, če to zvedo pri opravljanju izvršbe.

Predpisi, ki se tičejo izvršitve izvršbe se ne uporabljajo, če je prisilna dražba nepremičnin ali premičnin stvari že pravomočno opravljena.

Izvršilno sodišče ukine tudi opravljeno shrambo premičnih stvari, če to predlaga zavezanec, njegova žena ali njegov bližnji sorodnik. Stroške te ukinitve trpi dotična oseba, ki je predlagala rubežen.

Od teh predpisov pa so izvzete:

1. Terjatve službojmenikov vseh vrst, ki izvirajo iz službenega razmerja.
2. Terjatve za vzdrževanje.
3. Blagovni dolгови in dolгови za živila, ki presegajo znesek 1.000 din.
4. Terjatve obrtnikov, ki presegajo znesek 1.000 din.

Ne glede na vrsto in višino dolga pa se izvzemajo tudi terjatve tistih upnikov, ki so v slabjših imovinskih razme-

S posebno vnmemo naj bi poprijeli za to delo restavraterji, hotelirji, kavarnarji, gostilničarji, v prvi vrsti seve oni, ki reflektirajo na obisk tužcev. Z Grebenčevim delom je podana možnost, da pridejo brez posebnih težav in brez naročevanja dragih posebnih osnutkov do notranjih oprem svojih prostorov, da bodo v skladu z običajno ljudsko umetnostjo njihovega okrožja. Vsak spretnjši mizar bo mogel z lahkoto izdelati po izdanih predlogah pravilno in lepo opravo ter jo okrasiti s potrebnimi okraski, saj so vse risbe izdelane v merilu ter so opremljene s potrebnimi prerezi in detajli.

Grebencova zbirka osnutkov je izšla doslej v eni mapi, ki ji bo sledila še druga. Vsi okraji v prvi mapi še niso zastopani, bodo pa prišli na vrsto pri izidu druge mape (3. in 4. dela). Vendar naj bi gostinska podjetja že sedaj šla na delo. Kjer je to le mogoče, naj bi opremila svoje prostore po naše. Uspeh gotovo ne bo izostal. Njih zasluga bo, da bo ugled naših letoviških krajev in s tem Slovenije sploh zrastel za vidno stopnjo. Prepričan pa sem, da tudi z gmotne strani ne bo škode, saj je več ko verjetno, da bodo lepo in po domače opremljeni lokali privabljali več ljudi, kakor dolgočasni in hladno učinkujoči prostori opremljeni po načinu, ki so ga ljudje že siti iz krajev, od koder so prišli k nam.

rah kot zavezanec, če se zavezančevi dohodki zaradi njegovega poziva v vojaško službo niso zmanjšali, o čemur odloči na upnikov predlog pristojno izvršilno sodišče. Če je bivališče zavezanca, t. j. dolžnika nepoznano, postavi sodišče na predlog upnika zavezancu skrbnika, predvsem njegovo ženo.

Ta uredba je stopila tudi 7. oktobra v veljavo.

Prijateljem dobre vinske kapljice!

Ako ljubite dobro kapljico in želite imeti nemoten užitek, pridajte vinu približno tretjino Rogaške slatine »TEMPEL«. Okus bo popolnejši in — — —

Rogaška slatina ima še to prijetno lastnost, da prepreči neprijetne posledice kakor glavobol, zgago, žledotno kislino itd.

Vzemite torej k vinu v e d n o Rogaško slatino »TEMPEL«!

Rogaška Slatina

Uredba o odložitvi plačevanja najemnin za stanovanje in lokale, ki dolgujejo osebe poklicane v vojaško službo

Dne 7. oktobra t. l. je stopila v veljavo uredba o odložitvi plačevanja najemnin, ki jih dolgujejo osebe poklicane v vojaško službo za najmanj 15 dni. Izvzeta je pri tem služba v stalnem kadru. Od naznačenih oseb se ne more, dokler so na orožnih vajah in še 3 mesece po odpušitvi iz te službe, zahtevati plačila dolžnih najemnin za stanovanje, ki jih imajo v najemu, kakor tudi ne tistih najemnin, katerim dospe rok plačila za časa vojaške službe.

To velja tudi za najemnine za poslovne prostore, če je moral najemnik zaradi poziva v vojaško službo ustaviti posel, ki se je v teh lokalih opravljal, ali pa se je ta posel vsled vpoklica znatno zmanjšal.

Če v vojaško službo ni pozvan najemnik, marveč oseba, ki je pretežno skrbela za vzdrževanje najemnika, se za isti čas ne more zahtevati od najemnika, da plača dolžne najemnine in tudi ne najemnine katerim dospe rok plačila v času, ko je oseba pretežno skrbela za njegovo vzdrževanje v vojaški službi.

Vsi postopki započeti pred 7. oktobrom zaradi plačila najemnin se prekinejo in se novi ne morejo započeti v času, kakor je to gori označeno. Predpisi te uredbe pa ne veljajo za tiste najemnike stanovanj in lokalov, katerih dohodki zaradi njih pozivov v vojaško službo niso bili zmanjšani.

Ko preteče čas, ki je uvodoma določen, sme zahtevati najemodajalec od najemnika plačilo najemnine, ki ji dospe rok po tem času. Poleg redne najemnine pa sme zahtevati še 50% njenega zneska kot odplačilo dolžnih, a po tej uredbi odloženih najemnin.

HOTELIRJI IN GOSTILNIČARJI!

Nabavite si za Vaše goste

planinsko cvetlični medle v **MEDARNI****LJUBLJANA - Židovska 6**

katera Vas najbolje postreže.

Podpore za rodbine poklicanih obveznikov

Ministrski svet je predpisal uredbo o podpori družinam, katerih hranilci so poklicani v vojaško službo, če je družina radi tega ostala brez najnujnih sredstev za življenje. Ta podpora se določa na dejansko bivališče oseb, katerim je podpora potrebna in sicer znaša v krajih, ki spadajo v prvi draginjski razred od 20.000 do 30.000 din, v drugih krajih pa od 10.000 do 20.000 din, v vseh ostalih krajih pa 5 din. Ta podpora se more uživati samo dotlej, dokler je družina v stiski, najdalje pa do odpustitve hranilca iz vojaške službe. Podpora lahko dobe zakonita žena, potomci hranilca, oče in mati, izjemoma pa tudi osebe, ki jih je hranilec pred vpoklicem v vojaško službo vzdrževal n. pr. brat, sestra, ded itd. Poleg podpore se mora družinam podeljevati tudi dodatek za vsakega izpod 16 let starega otroka, ki znaša 3 din dnevno v vseh krajih.

Prošnja se predloži občini v kateri prosilec biva, v mestih pa mestnemu poglavarstvu. Prošnja pa se lahko da tudi ustmeno na zapisnik. V prošnji je navesti: da prosilec nima sredstev za vzdrževanje, da ga je vzdrževala ose-

Za malo kuriva, dosti toplote:

LUTZ - pečiLutz proizvodi — odlični povsodi.
RUPENA LUTZ, Ljubljana 7, - tel. 32-52.

ba, ki je bila poklicana v vojaško službo, navesti je treba, če je bila oseba poklicana za določen ali nedoločen čas, višino davka, ki odpade na prosilca samega, višino davka, ki odpade na vpoklicanega obveznika, zakonsko stanje prosilca, sorodstvo z vpoklicanim in starost otrok, za katere se zahteva dodatek.

Občina mora brez odlašanja in najkasneje v roku 48 ur odposlati prošnjo pristojnemu odboru za podporo. Za izdajanje rešitev teh prošenj se ustanovi na sreskem sodišču odbor za podpore, ki ga tvorijo en sodnik, en občinski odbornik in davčni uradnik v katerem je sedež odbora. Po potrebi pa se pri tem ali onem sreskem sodišču ustanovi lahko več odborov za podpore. Odbor odloča z večino glasov ter se mora odločiti, ki je takoj izvršen dostaviti brez vsakega odlašanja prosilcu in vojaškemu poveljstvu radi evidence.

Prosilec, ki je bil odklonjen se lahko pismeno ali ustmeno pritoži pri predsedniku tistega okrožnega sodišča, v čigar področju se nahaja sresko sodišče, ki je o prošnji odločalo. O teh pritožbah odloča predsednik okrožnega sodišča ter mora dostaviti brez odlašanja svoj sklep prosilcu in predsedniku odbora za podpore zaradi takojšnje izvršitve.

Proti odloku predsednika okrožnega sodišča se ne more nič več pritožiti, pač pa lahko prosilec znova predloži novo prošnjo, ki temelji na novih dejstvih.

Odbor lahko predrukači prejšnji sklep, če se spremeni katero od dejstev, ki so služila kot merilo za določevanje iznosa podpore in dodatkov. Uživalec podpore, kakor vse oblasti so dolžne takoj obvestiti odbor za podpore o vseh spremembah, ki bi lahko vplivale na pravico do podpore in na njihovo višino.

Prošnje potrdila in priloge k prošnji za podporo so oproščene vseh državnih in samupravnih pristojbin. Sprejeta podpora se ne more obdavčiti in na njej se ne more pridobiti zastavna pravica. Podpora se bo izplačevala potom Poštne hranilnice preko pošt po nalogu predsednika pristojnega odbora za podporo.

Kupujte prvenstveno pri tvrdkah, ki oglašujejo v listu, ker s tem podpirate svoje stanovsko glasilo!

Novi grobovi

† KOŠČAK FRANCISKA

Dne 9. septembra t. l. je umrla v 58. letu starosti posestnica, trgovka in gostilničarka Koščak Franciska v Velkih Lesah pri Krki. Ugledna pokojnica si je s svojim blagim značajem in svojo marljivostjo pridobila spoštovanje vseh, ki so jo poznali. Njena močna narava je odlično premagovala različne življenjske neprilike, ki so jo zadele, ni pa mogla premagati težke bolezni, kateri je morala podleči.

Pokojnica, dasi ženska, je odlično cenila pomen stanovske organizacije. Vsakemu dobro namernemu pozivu združenja, se je odzvala ena izmed prvih. Udeleževala se je, dasi najbolj oddaljena, vsakega občnega zbora.

Za svojo dobro mamico zaruje pet hčera in trije sinovi, ki so pa deloma že preskrbljeni. Blagi pokojni gospe, ki jo bo naša organizacija ohranila v trajnem in častnem spominu, naj bo po dela polnem življenju lahek počitek v domači zemlji. Uglednim svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

Koliko davkoplačevalcev plačuje doklade za Zbornico za TOI v Ljubljani?

Zbornično 8% doklado na pridobitino in družbeni davek plačuje:

9.709	trgovcev
5.086	gostinskih podjet.
6.842	obrtnikov
11.945	obrtnikov pavšalistov
535	industrijcev

Skupaj 28.117

Raznoterosti

Volitve v senat. Dne 12. novembra se bodo izvršile po vsej državi in po obstoječih predpisih volitve v senat. Dravska banovina voli 4 senatorje.

Odkup živine in vozil za vojaštvo. Dne 30. septembra je stopila v veljavo uredba, ki jo je predpisal ministrski svet o odkupu živine in vozil za potrebo aktiviranih ednic vojske in mornarice v veljavo. Po tej uredbi more vojni minister odkupovati za potrebe aktiviranih ednic vojske od popisne živine in vozil, ki se nahajajo na vežbi pri teh ednicah, potrebno število sposobne živine in vozil. V kolikor se potrebe aktiviranih ednic ne bi mogle zadovoljiti s tem odkupom, lahko vojni minister nakupi še potrebno število sposobne živine in dobrih vozil od producenta. V to svrhu se je dalo vojnemu ministru 300 milijonov din kredita.

Brezplačna in polovična vožnja po železnici za invalide. Invalidom in drugim po invalidski uredbi zaščitenim osebam v primerih, da potujejo na poziv oblasti ali radi posredovanja pri uradih za svoje pravice je dovoljena brezplačna vožnja. Istotako je dovoljena brezplačna vožnja tudi spremljevalcem tistih invalidov, ki neobhodno potrebujejo spremljevalca. Polovična vožnja je dovoljena vojnim invalidom za nomenjeno število potovanj v poljubnih vlakih in razredih, izvzemši ekspresne vlake. Vojne vdove, sirote in otroci invalidov pa uživajo ugodnost polovične vožnje 12-krat na leto.

Banovinska kmetijsko - gospodinjstva šola v Svečini. 1. decembra se začne na tej šoli novo šolsko leto, ki traja do 31. oktobra in katere je namen izobraziti dekleta za dobre kmečke gospodinjice in jim vcepiti veselje do kmečkega dela in jih ohraniti kmečki hiši. Oskrbovalnina znaša 350 din na mesec.

V korist tujkega prometa se pobira 50 din pri izdaji potnih listov v inozemstvo. V korist sklada za pospeševanje turizma v turističnih krajih kraljevine Jugoslavije, ki se je dne 10. februarja 1937 ustanovil pri Drž. hipotekarni banki v Beogradu, se pobira do 31. marca 1940 od vsakega vizuma za potovanje v

Tiskovine za prijavo glede odmere točilne takse

sporočamo, da tiskovine za prijavo glede odmere točilne takse še niso prispale iz Beograda ter obstoji vsled tega možnost, da se bo rok za vlaganje prijav podaljšal — Člani in članice naj se tozadevno čez par dni obrnejo po podrobnejše informacije na pristojna združenja

inozemstvo 50 din. Ta sklad služi za kritje materialnih in osebnih izdatkov, ki so potrebni za izvajanje letnega delovnega programa v območju tujkega prometa. Kakor se vidi, se bodo v prvi vrsti krili izdatki za organizacijo turizma, dočim se iz sklada ne bodo podeljevali ceneni krediti za naše gostinstvo, ker je to ostalo — kakor mnogo drugih stvari — samo pri neštetih in od vsakovrstnih veljakov danih obljubah.

Kakšna je letošnja vinska letina? Kakor poročajo, se obeta letos srednje dobra vinska letina. Ponekod, posebno v goricah ob Dravskem polju so vinogradniki s pridelkom precej razočarani ter sta ponekod prišla na oral gorice komaj po dva polovnjaka. Kvaliteta letošnjega pridelka pa bo, kakor pravijo prav zadovoljiva. Cene se gibljejo za navadna vina od 3 do 5.50 din, za sortirana vina pa od 5.50 din dalje.

Cena dohidriranemu špirtu povišana. Z odlokom finančnega ministra je bila dne 6. oktobra prodajna cena dohidriranega špirta povišana za 1.25 din pri kg, t. j. na 6.50 din prodajne cene za kg, v kateri je vračunan že skupni davek. Cene se razumejo franko tvornica špirta.

Celokupna hotelska in kavarniška oprema

kakor tudi srebrnina, porcelan in steklenina v najboljšem stanju in po najpovolnejših cenah prodaja od likvidacije hotela »Moskva« v Beogradu. Reflektanti se lahko obrnejo na g. Antona Grojer, Beograd, Sarajevska 52-54

Ustanovitev postaje za kontrolo sodov v Skofji Loki. Na iniciativo in z največjim zavzemanjem gostilniškega združenja v Skofji Loki se je z odločbo trgovskega ministra z dne 29. septembra 1939 ustanovila v Skofji Loki za območje škofjeloškega sreza postaja za kontrolo sodov, kar bo prišlo silno v prid vsemu članstvu.

Državne trošarine prosti sladkor za prehrano čebel. Glasom dovolila finančnega ministrstva z dne 16. septembra 1939 izdajo pristojne finančne direktorije dovolila, da si smejo čebelarji nabaviti državne trošarine prosti sladkor za prehrano čebel in to v količini po največ 5 kg za vsak panj živih čebel.

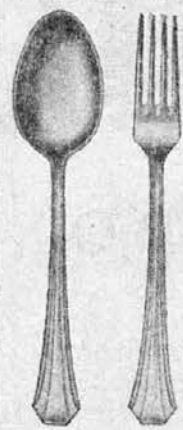
Hotel »Moskva« v Beogradu na prodaji. Adaptacija hotela »Moskva« bo šele 1. marca prihodnjega leta dokončana. Stroški teh popravil bodo znašali 6 milijonov din, katere je dala Poštna hranilnica kot lastnica hotela na razpolago. Konec oktobra bo razpisana licitacija

za oddajo hotela v zakup. Toda po dobjenih informacijah bi Poštna hranilnica hotel »Moskvo« rada prodala. Hotel se ceni na 24 do 25 milijonov dinarjev. Kakor čujemo so se javili že interesi, ker so prepričani, da bi bila taka investicija kapitala plodonosna z ozirom na ugodno lego, ki jo ima hotel »Moskva« v Beogradu.

Nakup konj za vojsko. Vojaška komisija iz Ljubljane bo pod zelo ugodnimi nabavnimi cenami pokupila na področju dravske banovine 100 težkih konj, ki smejo biti 3 do 7 let stari ter morajo imeti 162 do 170 m višine, obseg prs pa mora biti najmanj 20 cm večji kakor višina. Konji morajo biti popolnoma zdravi lepo razviti in popolnoma pohljeni, dočim so žrebci, slabo skopljeni konji in breje kobile izključene od nakupa. Komisija bo nakupovala v poedinih krajih v dneh, ki bodo občinam pravočasno objavljeni. V Ljubljani pa bo poslovala komisija ob sredah popolne v vojašnici artilerijskega polka.

V točilnicah se ne pobira obvezna napitnina. Na vprašanje gostinskega združenja v Mariboru, ki ga je naslovilo na mariborsko mestno načelstvo v pogledu pobiranja obvezne napitnine v točilnicah je kr. banska uprava sledeče odgovorila: »V odredbi kr. banske uprave od 1. maja 1938. VIII. št. 1845-1 je natančno določeno, kje in v katerih gostinskih obratih se pobira od gostov procentualna nagrada od računov za pomožno osebo. Obrati, ki so formalno gostilne, h katerim je prišteti tudi točilnice po restavracijah, v tem niso zapopadeni. Pobiranje procentualne napitnine po tej odredbi v teh obratih ni obvezno.« K temu pristavljamo, da je bilo vprašanje pobiranja procentualne napitnine v točilnicah rešeno že z našim sporazumom z Zvezo gostinskih nameščencev kraljevine Jugoslavije z dne 27. aprila 1938., da se v točilnicah ne pobira napitnina, v kolikor pa se jo pobere se jo mora od inkasa izločiti. Na tej podlagi se napitnina v točilnicah v drugih krajih sploh ni pobirala.

Obvezna napitnina odpravljena v čeških gostinskih podjetjih v Brnu. Združenje gostinskih podjetij v Brnu je v sporazumu in na zahtevo pomočniškega odbora odpravilo obvezno napitnino

Jedilni pribor

v največji izbiri in po najnižjih cenah. Gostilničarji posebni popust. Posrebenje, poniklanje, pokromanje, popravila priborov in posode restavracijskih podjetij izvršujemo najceneje in takoj.

M. Ilger-jev sinurar in juvelir
Maribor

Gosposka ulica 15

Zahtevajte veliki brezplačni cenik!

Pivovarna**Jos. Tscheligi v Mariboru**

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborno

PIVO NAJBOLJŠE KVALITETE

Parna pekarna in slaščičarna

ŠTEFAN ZALAZNIK

Ljubljana, Sv. Petra c. 25

priporočaja cenj.
gostilničarjem svoje
prvovrstno
pecivo in slaščice

tudi v onih obratih, kjer je bila prstovoljno uvedena. Obvezna napitnina je uvedena le v nemških obratih.

Posledice vojne v našem gospodarstvu. OUZD v Ljubljani objavlja podatke o gibanju števila njegovih zavarovancev v mesecu septembru. Po tej statistiki je padlo število zavarovancev v delavskem zavarovanju za 6.714. Tudi povprečno zavarovana mezda je padla v

mesecu septembru za 0,40 din. Zmanjšala se je namreč od 25,49 din na 25,09 din pri zavarovancu. Skupni dnevni zavarovalni zaslužek je padel na 2 milijona 552.000 din.

Podražitev bencina. Pred enim tednom je bencinski kartel z oblastvenim dovoljenjem povišal ceno bencinski mešanici za 25 par pri litru. Sedaj pa je bilo objavljeno poročilo, da se je cena bencinski mešanici ponovno zvišala tako, da znaša v Beogradu in na sedežih banovin liter 5,90 din, v krajih, ki so do 50 km oddaljeni od teh mest 6,15 din, v ostalih krajih pa 6,25 din. Zdi se pa, da se cena tej mešanici še ni ustalila.

Novi enodinarski kovanci. Od 20. oktobra t. l. bo Narodna banka začela postopno dajati v promet nove kovance po 1 din, ki so izdelani iz aluminijevega bronca in so manjši od sedanjega kovanca za 1 din. Počenši z 20. oktobrom 1939 se v roku 6 mesecev, t. j. do vstetega 20. aprila 1940 umakne postopno iz obtoka sedanji kovinski drobiž po 1 dinar.

Konferenca gospodarskih zbornic v Beogradu. V Beogradu se je pričela konferenca vseh trgovinskih zbornic zaradi razpravljanja o aktualnih zadevah našega gospodarskega življenja. Tega posvetovanja pa se ne udeležujejo zastopniki trgovinskih zbornic iz banovine Hrvatske.

MALINOVEC
MARMELADE
DESERTI
SADNI SOKI
BONBONI
GARNITURE

vse v odlični kakovosti vedno na zalogi pri:

„VITAMIN“
tvornica sadnih sokov in bonbonov
Ljubljana, Masarykova 46
Tel. 49-91

IVAN GRAD — Beričevo
veletrgovina z vinom

nudi cenjenim gostilničarjem
že priznано najboljša vina

Vsak pomembnejši gostinski obrat

ustreže svojim gostom z informacijami, ki jih daje **A-ZET mali žepni cestni KOMPAS** — Neobhodno potreben avtomobilistom, motociklistom, avtotaksijem, prevoznikom, avtobusnim podjetjem, trgovskim potnikom, trgovcem, obrtnikom, in poslovnemu svetu sploh, potujočemu občinstvu, izletnikom, kolesarjem itd. — V obliki, priročnosti, opremljenosti in nizki ceni edinstven v popolnosti in uporabnosti — **Cena din 24**. — Ico. naslov — Prednaročilo na A-ZET edicije Ljubljana, p. p. 350 — Kar koledar na steni, vozni red na železnici to A-ZET KOMPAS za gostinski obrat

Domača žganjarna in destilacija**„JELEN“**

Velika zaloga vseh vrst pristnega domačega žganja, raznih likerjev, ruma, malinovca, vermoutha itd. na drobno in na debelo. — Dobro blago! — Nizke cene!

IVAN ZALETEL

Telefon števil. 710

ŠT. VID NAD LJUBLJANO**PETER STEPIČ**

(Lastnik Mirko Stepič)

Veletrgovina z vinom

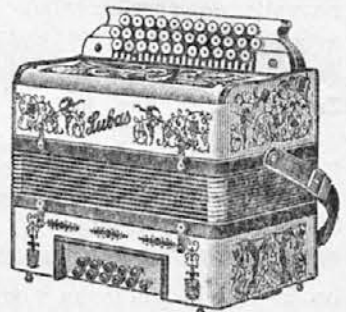
Ljubljana VII. (Sp. Šiška)
Telefon 2171

se priporočaja cenj. gostilničarjem s solidno postrežbo prvovrstnih vin

SPECIALNA TVRDKA ZA HARMONIKE**IZDELOVANJE HARMONIK JOSIP FLEISS**

(Prej F. Lubas & sin)

LJUBLJANA, TYRŠEVA 36

D E L N I Š K A
D R U Ź B A
P I V O V A R N E

„UNION“ • LJUBLJANA

PRIPOROČAJA SVOJE IZBORNE IZDELKE:

**SVETLO IN ČRNO
UNION PIVO**

v sodih in steklenicah vsem cenj. gostom in gostilničarjem

Z odličnim spoštovanjem

Delniška družba pivovarne

„UNION“ • LJUBLJANA